

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU)

2002

JO0901

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

JORD och SKOGSBRUK, FISKE

A.2 Statistikområde

Lantbrukets ekonomi

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Kontaktperson: Hans Jönrup
Telefon: 036 - 15 50 00
Telefax: 036 - 34 01 96
E-post: hans.jonrup@sjv.se

A.5 Producent

Statistiska centralbyrån (SCB)
701 89 Örebro
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 019 - 17 64 71
Telefax: 019 - 17 69 96
E-post: annmarie.karlsson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Enligt beslut av Riksarkivet(RA) hösten 1999 skall ADB-regiter avseende åren 1976, 1981 och 1986-1995 överföras till RA. Registren för perioderna 1977-1980 och 1982-1985 utgallras.

A.9 EU-reglering

Rådets förordning (EEG) nr 79/65 med senare ändringar och kompletteringar.

A.10 Syfte och historik

I detta SM ges en preliminär redovisning av några sammanfattande variabler för JEU 2002. Den 15 april kommer ett mera utförligt SM med definitiva resultat att publiceras. Syftet är att ge en översikt över utvecklingen av intäkter och kostnader i jordbruket mellan åren 2001 och 2002.

Undersökningen har genomförts under en lång följd av år. År 1976 övertog SCB undersökningen från dåvarande Lantbruksstyrelsen och har sedan dess med hjälp av bl.a. LRF Konsult svarat för det praktiska genomförandet. Fr.o.m. 1 januari 1999 har Jordbruksverket statistikansvaret för den lantbruksekonomiska statistiken och SCB genomför undersökningen på uppdragsbasis. Sedan år 2000 levererar även Lantbruksekonomerna uppgifter till undersökningen.

JEU utgör en del av den officiella statistiken som belyser lönsamheten inom jordbruket. JEU används främst för jordbrukspolitiska bedömningar. I samband med Sveriges medlemskap i EU ställs krav på att Sverige skall genomföra en bokföringsundersökning anpassad till EU:s företagsekonomiska system Farm Accountancy Data Network (FADN).

A.11 Statistikanvändning

EU-Kommissionen (DG Agri) kräver en årlig redovisning av JEU-data till det s.k. FADN-systemet.

Jordbruksverket: Underlag för jordbrukspolitiska bedömningar, kalkyler och utredningar.

Livsmedelsekonomiska institutet: Underlag för jordbrukspolitiska bedömningar, kalkyler och utredningar.

Länsstyrelserna: För viss planering och kalkylering.

Sveriges lantbruksuniversitet: För forskning och analyser.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgiftsinsamlingen görs från flera källor. Grunduppgifterna för urvalet tas från lantbruksregistret. Uppgifter avseende direktstöd inhämtas från register vid Jordbruksverket. Uppgifter inhämtas till en del från jordbrukarna direkt via besöksintervjuer och telefonintervjuer. Merparten av uppgifterna hämtas från bokföringsmaterial för utvalda gårdar.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Från och med JEU 2002 redovisas uppgifter enligt de definitioner som används inom EU. Från och med JEU 2002 kommer också såväl en preliminär som definitiv redovisning att publiceras. Den preliminära redovisningen innefattar endast ett fåtal sammanfattande variabler medan den definitiva redovisning kommer att ha ett större variabelinnehåll.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Årets genomsnittliga intäkter, kostnader, och resultat per företag efter driftsriktning och storleksklass.

1.1.1 Objekt och population

Företag inom de tre riksområdena (RO) samt riket med driftsinriktning och storlek efter standardiserat arbetsbehov enligt punkt 1. 1.4. Antalet preliminärt bearbetningsbara företag i JEU 2002 uppgår till cirka 975 stycken.

1.1.2 Variabler

De sammanfattande ingående variabler som ingår i den preliminära redovisningen framgår av nedanstående förteckning.

Intäkter växtodling
Intäkter djurskötsel
Intäkter direktstöd
Övriga intäkter
Summa intäkter jordbruk

Kostnader växtodling
Kostnader djurskötsel
Arbetskostnad för anställda ej anhöriga
Underhåll
Övriga driftskostnader
Summa driftskostnader

Bruttoresultat

Avskrivningskostnader
Arrendekostnader
Finansiella kostnader (netto)
Summa övriga kostnader

Nettoresultat

Antal företag per redovisningsgrupp
Antal företag i populationen (LBR99)

1.1.3 Statistiska mått

Statistikuppgifterna är uttryckta som medeltal per företag efter driftsinriktning och storleksklass.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupper i JEU 2001

<u>Riks-</u> <u>område</u>	<u>Driftsinriktning</u>	<u>Standardtimmar</u>
RO 1	Jordbruksväxter	800 - 1 599
RO 1	Jordbruksväxter	1 600 - 3 199
RO 1	Mjök	1 600 - 3 199
RO 1	Mjök	3 200 - 5 599
RO 2	Mjök	1 600 - 3 199
RO 2	Mjök	3 200 - 5 599
RO 3	Mjök	1 600 - 3 199
Riket	Mjök	1 600 - 3 199
	Mjök	5 600 -

Köttdjur	800 - 3 199
Svin	1 600 - 5 599

1.1.5 Referenstider

12-månadersperiod som avslutas per 31 december, 30 april eller 30 juni.

1.2 Fullständighet

Efter EU-anpassningen avses datainnehållet täcka behovet för uppföljning av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP).

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

För samtliga redovisade värden beräknas medelfel. Medelfelen blir stora inom redovisningsgrupper där få företag finns i urvalet och/eller där variationen är stor i enskilda företagsuppgifter.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Roterande urval som på sikt förnyas med ca 1/6 varje år. Under de närmaste åren kommer rotationstiden att förlängas något.

2.2.2 Ramtäckning

975 företag finns i det urval som redovisas i den preliminära undersökningen år 2002. I de definitiva resultaten kommer 1000 företag att redovisas. Populationen för undersökta företagsgrupper är ca 34 000. Den totala LBR-populationen (i huvudsak företag med mer än 2 hektar åker) uppgår till drygt 80000.

Avgångar (övertäckning) förekommer genom att utvalda företag ändrat verksamhetens omfattning eller inriktning eller lagts ned. Detta problem har ökat under senare år som en följd av jordbrukets snabba strukturförändring. I undersökningen förekommer en mindre undertäckning.

2.2.3 Mätning

Uppgiftsinsamlingen görs från flera källor. Grunduppgifterna för urvalet tas från lantbruksregistret. Uppgifter avseende direktstöd inhämtas från register vid Jordbruksverket. Uppgifter inhämtas till en del från jordbrukarna direkt via besöksintervjuer och telefonintervjuer. Merparten av uppgifterna hämtas från bokföringsmaterial för utvalda gårdar.

2.2.4 Svartsbortfall

Objektsbortfallet har de senaste åren varit 50-52 procent i den nya urvalsdelen. Detta bortfall har ersatts av andra företag (substitutionsföretag) från tilläggsurval enligt EUs regler.

2.2.5 Bearbetning

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med dels 19 regionala kontor tillhörande LRF Konsult, dels Lantbruksekonomen. Av det totala urvalet har Lantbruksekonomen svarat för ca 15 % av företagen.

Uppgiftslämnarfel torde i många fall upptäckas vid insamlingen. Granskning av materialet sker dels med nationellt utvecklade kontrollprogram, dels med hjälp av det vid EU-kommissionen tillgängliga granskningsprogrammet.

2.2.6 Modellantaganden

Vissa variabler, t ex avskrivningar, är härledda ur andra undersökningsvariabler.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

För samtliga redovisade uppgifter anges medelfelet.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

En gång per år.

3.2 Framställningstid

12-16 månader.

3.3 Punktlighet

JEU 2002 publiceras enligt plan.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

I detta preliminära SM jämförs resultaten för år 2002 med resultaten för år 2001. I båda fallen är beräkningarna anpassade till EU:s definitioner och bygger på det material som lämnas till EU-kommissionen och som också används i deras analyser. Det finns mindre skillnader mellan EU:s definitioner och de definitioner som tidigare användes i den svenska redovisningen. Det innebär att resultaten i detta SM för år 2001 inte är helt jämförbara med de resultat för år 2001 som tidigare redovisats i JO 40 SM 0301.

De viktigaste skillnaderna är en marginell förändring i fördelningen av intäkter och kostnader mellan jordbruk och annan verksamhet t.ex. skogsbruk. Vidare värderas i detta preliminära SM ingående lager av stamdjur till priser vid årets början. I den tidigare SM-redovisningen värderades lagret av stamdjur till priser vid årets slut. En förändring av beräkningen av kostnaden för arbetskraft har gjorts vilken innebär att kostnaden för anhörig arbetskraft i de flesta fall inte anges utan belastar resultatet. Slutligen kan det finnas mindre förändringar i fördelningen av driftskostnader mellan växtodling, animalieproduktion och övriga kostnader.

I stort sett samma grupper av företag har studerats sedan 1988 och fram till år 2002 har variabelinnehållet också varit i stort sett oförändrat. Fr o m JEU 1996 gjordes dock en anpassning av datainnehållet till FADN-kraven, vilket på vissa punkter försvårar jämförelser.

Före 1988 tillämpades en storleksindelning efter hektar åker vilken inte är jämförbar med nuvarande klassificering. I EU:s redovisning tillämpas en7 införts i den nationella redovisningen parallellt med den svenska typologin.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Grupperingen av företagen på olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystemet innebär inte att resultatutvecklingen för enskilda produktionsgrenar kan renodlas. Detta sammanhänger med att företagen väljs efter sin huvudsakliga driftsinriktning.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

I enstaka fall kan avgränsningen av företaget skilja sig från den som tillämpas i

Lantbruksregistret.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistikuppgifter från JEU publiceras årligen i SM-serie J. I publikationen finns förklarande text och texttabeller samt huvudtabeller. Resultaten finns också publicerade i Sveriges Statistiska Databaser.

5.2 Presentation

Framgår av ovan angivet SM.

5.3 Dokumentation

Dokumentation enligt SCB dokumentationssystem pågår.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterial för uppgifter som kompletterar affärsbokföringen finns på blanketter (SCB). Uppgifter från affärsbokföringen har förts över från LRF Konsult som B-post med hjälp av lokalt installerade program.

5.5 Upplysningstjänster

SCB besvarar frågor om undersökningens innehåll och genomförande (se punkt A5).

2003-12-18